

AANDACHT VOOR DE VOLWASSENEN DIE AAN DE TOUWJTJES TREKKEN

Criminele netwerken waarbinnen familiebanden een belangrijke rol spelen, zijn vaak duurzamer dan andere criminele netwerken, zo blijkt uit lers onderzoek. Ongeveer 1.000 Ierse jongeren zijn bij dit soort criminele families betrokken of lopen hoog risico op betrokkenheid. Het *Greentown Project* probeert dit te doorbreken.

TEKST JESSICA MAAS BEELD BAS LOSEKOOT

Een relatief kleine groep kinderen en jongeren tussen de 10 en 17 jaar in Ierland is verantwoordelijk voor heel veel criminaliteit, zoals inbraak, beroving en drugsverkoop. Deze opvallende uitkomsten van de analyse van landelijke misdaadcijfers in 2018 hebben heel veel in gang gezet, vertelt professor Sean Redmond van de Universiteit van Limerick. 'We wisten ook dat juist bij deze misdaden ook volwassenen betrokken waren. Zij verschaften informatie, kochten de gestolen spullen of de drugs. We hebben het vaak over jongerenbendes, maar we hebben wel geleerd dat de rol van deze volwassenen heel belangrijk is. De volwassenen bleven vaak uit het zicht van de politie. Het waren de jongeren die de misdaden pleegden, terwijl de mannen die de touwtjes in handen hadden op de achtergrond bleven.'

Verleiding 'Duidelijk was wel dat opgroeien in een buurt waar een crimineel netwerk de dienst uitmaakt, kwetsbare jongeren eenvoudig kan verleiden met snel geld tot een loopbaan in de criminaliteit. Een weg terug is er vaak niet en meestal worden hun familieleden ook afhankelijk van deze inkomsten. Om de werking van zo'n crimineel netwerk en de effecten goed in beeld te krijgen, werd de zogeheten *Twinsight* Methode ontwikkeld. De methode is gebaseerd op het oude spelletje *Battleships* waarbij de wetenschappers wél alle informatie over de betrokkenen in

het netwerk kregen, maar niet de namen. Dat waren cijfers. De professionals in de wijk. Politie en hulpverleners van onder meer kinderbescherming hadden de namen wel.'

'Zij verschaften informatie, kochten de gestolen spullen of de drugs'

Op die manier werden in 2020-2021 jongeren en het netwerk in een specifieke plaats – voor het project *Greentown* genoemd – in kaart gebracht en konden gegevens worden uitgewisseld. 'We creëerden een netwerkmap aan de hand van delicten zoals inbraak en drugshandel waar minderjarigen bij betrokken

waren, maar ook aan de hand van het sociale netwerk. Dat maakte al heel veel inzichtelijk. Zo zagen we bijvoorbeeld dat sommige jongeren van 14 en 15 jaar meer macht hadden wanneer ze familie waren van leiders in het netwerk.'

Pijlers Het *Greentown Project* bestaat vervolgens uit vier belangrijke pijlers, respectievelijk netwerkontwrichting met gerichte 'We are watching you'-campagnes, gemeenschapgericht, sociale kansen en alternatieven, erop gericht om jongeren uit het netwerk te halen en een intensief familieprogramma. 'Dit laatste is de belangrijkste steunpilaar van de aanpak. Het is gebaseerd op een ander succesvol programma gericht op kinderen die betrokken zijn bij zware delicten.'

Succesfactoren Een van de belangrijke succesfactoren van de Ierse aanpak is de goede onderlinge samenwerking tussen alle partners. De politie ontving soms van wel twintig partijen informatie over een bepaald persoon in het netwerk. Ook werd er een veiligheidsbeleid ontwikkeld om de betrokken professionals te beschermen, waardoor zij anoniem en vanaf een veilige plek konden opereren en ondertussen het leven van deze kinderen konden veranderen.' ♦

Waar: Ierland

Wat: *Greentown Project*

Doel: Invloed van criminele netwerken op kinderen in lokale Ierse gemeenschappen verminderen en kinderen kansen bieden om uit het criminele netwerk te stappen.

Hoe? Vier pijlers: Netwerkontwrichting, gemeenschap betrekken, pro-sociale kansen en alternatieven bieden, intensief familieprogramma om kinderen en gezin te beschermen.

Met wie? Ministerie van Justitie, de Universiteit van Limerick. De combinatie van academische kennis en onderzoek en professionals in de uitvoering valt op. Het ministerie van Justitie en het ministerie van Kind- en Jeugdzaken financierden het *Greentown Project*.

